

***Przedmiotowe ocenianie z
języka polskiego dla liceum
czteroletniego we
Franciszkańskim Liceum
Ogólnokształcącym w Toruniu***

Nauczyciel

Tatiana Mielcarek

- I. Podstawa do opracowania przedmiotowego oceniania:
  - rozporządzenie MENiS;
  - statut szkoły;
  - wewnątrzszkolne ocenianie;
  - podstawa programowa kształcenia ogólnego.

- II. Nauczanie języka polskiego odbywa się według Programu nauczania języka polskiego *Oblicza Epok. Zakres podstawowy i rozszerzony*. Wydawnictwo WSiP, autorstwa Adama Kalbarczyk, Katarzyny Olejnik.

- III. Cele oceniania osiągnięć uczniów z języka polskiego – gromadzenia informacji na temat postępów uczniów w zakresie:
  - znajomości dziedzictwa literackiego i kulturowego;
  - umiejętności wykorzystania zdobywanej wiedzy;
  - rozumienia tradycji narodowej i europejskiej oraz rozpoznawania jej obecności we współczesnej kulturze;
  - interpretacji dzieł literackich w różnych kontekstach;
  - rozpoznawania i hierarchizowania wartości w omawianych dziełach literatury;
  - orientacji w zjawiskach artystycznych we współczesnej kulturze oraz ich wartościowania.

- IV. Formy aktywności ucznia podlegające ocenie:
  - prace pisemne sprawdzające w różnej formie;
  - wypowiedzi ustne;
  - działania twórcze;
  - praca ucznia na lekcji (indywidualna i zespołowa);
  - wykonywanie zadań domowych;
  - udział w konkursach, olimpiadzie.

- V. Sposób ustalenia oceny końcowej – stosuje się następujące formy sprawdzania wiadomości i umiejętności:
  1. Prace klasowe - co najmniej 2 w semestrze:
    - wypracowanie będące dłuższą samodzielną wypowiedzią o charakterze eseju, rozprawki, szkicu interpretacyjnego (przedmiotem rozważań może być utwór literacki lub jego fragment)
    - sprawdzian wiadomości dotyczący problematyki omawianych tekstów kultury, wiedzy o epoce, w której powstały, zagadnieniach historyczno-literackich
    - test sprawdzający umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów literackich, publicystycznych, popularnonaukowych
    - Wyniki prac pisemnych typu wypracowania nauczyciel przekazuje uczniom w ciągu 3 tygodni od daty ich napisania
  2. Wypowiedzi ustne dotyczące omawianych tekstów kultury, zjawisk kulturowych, literackich, językowych, ćwiczenia egzaminacyjne.
  3. Pisemne prace domowe.
  4. Inne:

- prace stylistyczne i notatki
  - referaty
  - prezentacje
  - osiągnięcia w konkursach, olimpiadzie
  - inne działania zaproponowane przez nauczyciela (lub uczniów)
- VI. Zasady przeprowadzania prac klasowych i sprawdzianów oraz innych form pisemnych czy ustnych.
1. Prace klasowe, sprawdziany historyczno-literackie, czytanie ze zrozumieniem oraz z lektur są obowiązkowe, zapowiadane są przez nauczyciela co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem i odnotowywane w terminarzu dziennika elektronicznego, omawiany jest również ich zakres - jeśli uczeń opuścił lekcję powinien napisać pracę w innym terminie - uzgodnionym indywidualnie z nauczycielem i jest on traktowany jako pierwszy termin sprawdzianu dla tego ucznia.
  2. Kartkówki nie muszą być zapowiadane i nie podlegają poprawie, jeżeli obejmują zagadnienia najwyżej 3 ostatnich lekcji.
  3. Prace domowe, referaty, prezentacje i inne prace pisemne (obowiązkowe i dla chętnych) uczeń jest zobowiązany oddać w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Nieoddanie obowiązkowej pracy domowej w wyznaczonym terminie skutkuje wpisaniem do dziennika oceny niedostatecznej.
  4. Uczeń nieobecny na zajęciach jest zobowiązany do uzupełnienia zaległości w opanowaniu materiału i napisania zaległych prac klasowych i domowych.
  5. Termin zaliczenia materiału i dostarczenia zaległych prac pisemnych uczeń uzgadnia z nauczycielem.

VII. SPOSOBY UZUPEŁNIANIA ZALEGŁOŚCI ORAZ POPRAWY UZYSKIWANYCH WYNIKÓW

1. Nieprzygotowanie ucznia do lekcji
  - a) Uczeń może być w semestrze dwa razy nieprzygotowany do lekcji (z wyjątkiem zapowiedzianych prac klasowych, sprawdzianów, referatów i prezentacji), jednak musi to zgłosić przed zajęciami. Nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku (np. w rubryce „przygotowanie do lekcji”).
  - b) Nieprzygotowanie zgłoszone przez ucznia po wywołaniu go do odpowiedzi, pociąga za sobą wpisanie oceny niedostatecznej.
2. Nieobecność ucznia na lekcji
  - a) Uczeń ma obowiązek uzupełnić braki w wiedzy spowodowane nieobecnością.
  - b) Uczeń ma obowiązek na pierwszej lekcji po ustaniu dłuższej nieobecności porozumieć się z nauczycielem w sprawie terminu, w którym napisze zaległą pracę (praca klasowa, sprawdzian, test).
  - c) Uczeń ma obowiązek uzupełnić zaległą pracę po dłuższej nieobecności w ciągu dwóch tygodni od momentu pojawienia się w szkole. Termin i czas wyznacza nauczyciel tak, aby nie zakłócać procesu nauczania pozostałych uczniów.
3. Warunki poprawy oceny częściowej
  - a) Uczeń ma prawo do poprawy oceny, ale tylko jeden raz.

b) Uczeń ma prawo do jednokrotnej poprawy oceny, w terminie ustalonym z nauczycielem danego przedmiotu. Obie oceny zostają odnotowane w dzienniku, z tym, że ocena poprawiona ma nadaną wyższą wagę,

c) Uczeń ma obowiązek w ciągu 2 dni od otrzymania oceny zgłosić chęć jej poprawy i ustalić z nauczycielem termin.

d) Uczeń, który wyrazi chęć poprawy oceny ma obowiązek przystąpienia do poprawy w ciągu dwóch tygodni od otrzymania oceny.

e) Przystąpienie do poprawy ocen częściowych jest dobrowolne.

f) Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną z pracy klasowej, może ją poprawić w ciągu dwóch tygodni od dnia jej oddania i omówienia przez nauczyciela.

3. Uczeń ma prawo do podwyższenia przewidywanej oceny rocznej, jeżeli spełnia następujące warunki:

- napisał je w sposób uczciwy (samodzielny).

W celu podwyższenia oceny:

- uczeń, najpóźniej w następnym dniu po upływie ustalonego w szkole terminu wystawiania rocznych ocen przewidywanych, zgłasza nauczycielowi chęć poprawy tej oceny;
- nauczyciel ustala zakres materiału do poprawy – wskazuje, które prace klasowe i/lub inne formy oceny pracy ucznia w ciągu roku szkolnego powinny być przez niego poprawione;
- nauczyciel określa formę poprawy i jej termin (umożliwiający sklasyfikowanie ucznia zgodnie z terminem klasyfikacji rocznej w szkole);
- wszystkie zadania umożliwiające poprawę oceny przewidywanej przygotowuje i ocenia nauczyciel języka polskiego uczący danego ucznia. Podwyższenie rocznej oceny przewidywanej następuje wtedy, gdy uczeń otrzyma ze wskazanego przez nauczyciela zakresu materiału ocenę lub oceny nie niższe niż ta, o którą się ubiega. Ocena roczna ucznia nie może jednak zostać obniżona w stosunku do przewidywanej w przypadku niepomyślnego wyniku poprawy.

VIII. Skala ocen (oceny, oprócz końcowych i celującej, mogą być różnicowane znakiem +)

- niedostateczny (1)
- dopuszczający (2)
- dostateczny (3)
- dobry (4)
- bardzo dobry (5)
- celujący (6)

IX. Wagi ocen

KATEGORIA	WAGA w skali 1-4
Praca klasowa, sprawdzian historyczno-literacki, sprawdzian z lektury, wypracowanie pisane w sali lekcyjnej,	4
Sprawdzian z czytania ze zrozumieniem, wypracowanie pisane w ramach zadania domowego, ustna wypowiedź typu maturalnego, referaty, prezentacje	3
Kartkówki(z 3 ostatnich lekcji); Odp.ustna (z 3 ostatnich lekcji)	2
Aktywność na lekcji	1

X. OCENIANIE PRAC PISEMNYCH

1. Szczegółowe kryteria oceniania dłuższej pracy pisemnej

OCENA	POZIOM MERYTORYCZNY	POZIOM STRUKTURALNY	POZIOM JĘZYKOWY (język i styl)
6	<ul style="list-style-type: none"> • oryginalne, ciekawe i samodzielne ujęcie tematu • materiał literacki wykracza poza treści programowe • pogłębiona interpretacja utworów literackich • całkowita poprawność merytoryczna • samodzielność myślenia, poprawność i spójność argumentacji • znajomość różnorodnych tekstów • widoczna 	<ul style="list-style-type: none"> • zachowanie konwencji gatunkowej wybranej formy pracy • oryginalna kompozycja • umiejętne wplatanie cytatów • praca napisana estetycznie, czytelne akapity funkcjonalne wobec kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> styl jasny, swobodny, barwny, o cechach indywidualnych • duża sprawność językowa • bogate słownictwo • język całkowicie poprawny • sprawne, funkcjonalne posługiwanie się interpunkcją

	<p>umiejętność świadomego wyboru, selekcjonowania, przetwarzania i syntetyzowania wiedzy</p> <ul style="list-style-type: none"> • erudycyjność wywodu 		
5	<p>trafne, oryginalne ujęcie tematu</p> <ul style="list-style-type: none"> • materiał literacki dobrany trafnie, celowo, zinterpretowany w pogłębiony sposób • całkowita poprawność merytoryczna znajomość kontekstów kulturowych i filozoficznych, umiejętność ich wykorzystania w interpretacji utworów • postępowanie się terminologią • samodzielność i dojrzałość sądów • dokonywanie zestawień, porównań, syntetyzowanie wiadomości, wyciąganie wniosków 	<p>prześlana, oryginalna kompozycja</p> <ul style="list-style-type: none"> • spójność wywodu • przejrzystość dowodzenia • umiejętne wykorzystanie cytatów • praca napisana estetycznie, czytelne akapity funkcjonalne wobec kompozycji 	<p>styl jasny, swobodny, funkcjonalny wobec wybranej formy pracy</p> <ul style="list-style-type: none"> • duża sprawność językowa – stylistyczna • bogate, zróżnicowane słownictwo • poprawna składnia • praca poprawna pod względem językowym (dopuszczalne niewielkie, sporadyczne usterki)
4	<p>temat w pełni zrealizowany</p> <ul style="list-style-type: none"> • właściwy dobór materiału literackiego i kulturowego opatrzonego właściwym komentarzem • praca w pełni poprawna merytorycznie • sądy 	<p>widoczny zamysł kompozycyjny</p> <ul style="list-style-type: none"> • właściwe proporcje pomiędzy poszczególnymi częściami pracy • zachowanie ciągłości i przejrzystości logicznego wywodu • wplatanie cytatów 	<ul style="list-style-type: none"> • styl poprawny, widoczna sprawność stylistyczna – językowa • styl adekwatny do zamierzonej formy pracy • widoczna umiejętność posługiwania się oficjalną odmianą polszczyzny

	<p>formułowane z odwołaniem do tekstów</p> <ul style="list-style-type: none"> • widoczna umiejętność interpretowania tekstów literackich i innych tekstów kultury • ujęcie tematu poprawne • spójność wyводу • samodzielność wyciągania wniosków – obecne w pracy sądy oceniające i wartościujące, uzasadniane na podstawie materiału literackiego 		<ul style="list-style-type: none"> • dość zróżnicowane słownictwo • umiejętność posługiwania się zróżnicowanymi strukturami składniowymi z, na ogół, właściwie stosowaną interpunkcją • dopuszczalne nieliczne błędy frazeologiczne i składniowe, ortograficzne i interpunkcyjne
3	<p>praca zgodna z tematem, choć niepełna, uboga, bez pogłębiania</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawne, ale schematyczne ujęcie tematu • prawidłowy dobór materiału literackiego opatrzonego właściwym komentarzem (dopuszczalne drobne błędy rzeczowe i uproszczenia • komentarz zawiera elementy interpretacji (a nie tylko streszczenia), wartościowania i sądy – choćby w minimalnym stopniu • odwoływanie się do tekstów przy formułowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • praca formalnie trójdzielna • kompozycja zaznaczona graficznie (akapity) • dający się odczytać zamysł kompozycyjny • dopuszczalne błędy kompozycji, np. zachwianie proporcji kompozycyjnych, zakłócenia spójności – przy ogólnym zachowaniu myśli przewodniej 	<ul style="list-style-type: none"> • styl na ogół poprawny • niezbyt bogate słownictwo • dopuszczalne błędy językowe: składniowe, frazeologiczne, ortograficzne i interpunkcyjne

	sądów • wyciąganie wniosków		
2	praca w większej części zgodna z tematem (realizuje temat w niepełny sposób) • dobór materiału literackiego (i kulturowego) w większości zgodny z tematem • ubogi, niepełny komentarz do tekstów, w większości poprawny merytorycznie, dopuszczalne drobne błędy rzeczowe • ujęcie tematu na ogół poprawne • sądy odtwórcze, stereotypowe, ale odnoszące się do utworów literackich (i innych dzieł)	• praca zrozumiała pod względem logicznym i kompozycyjnym, zamysł autora jest w miarę czytelny, choć czasem niespójny dopuszczalne błędy kompozycyjne (np. brak wstępu lub zakończenia, zakłócone proporcje między elementami pracy, brak spójności wypowiedzi	styl na ogół komunikatywny • ubogie słownictwo • dopuszczalne błędy językowe: składniowe, frazeologiczne, ortograficzne i interpunkcyjne w stopniu niezakłócającym komunikatywności tekstu
1	• Praca nie na temat; • Brak tezy lub błędne jej postawienie	• Brak wystarczającej ilości słów; • Brak spójności kompozycji	• Błędy językowe i stylistyczne

2. Propozycja oceniania prac pisemnych na poziomie podstawowym i rozszerzonym (czytanie ze zrozumieniem, testu historyczno- literackiego, rozprawka, interpretacja tekstu poetyckiego). Prace są oceniane wg. ustalonej punktacji przez CKE zawartej w Informatorze maturalnym z języka polskiego.

OCENY	procent punktów na poziomie podstawowym	procent punktów na poziomie rozszerzonym
celujący	100%	91% - 100%
Bardzo dobry	86% - 99%	81% - 90%

dobry	71% - 85%	71% - 80%
dostateczny	51% - 70%	51% - 70%
dopuszczający	30% - 50%	30% - 50%
niedostateczny	0% - 29%	0% - 29%

USTALENIA DOTYCZĄCE BŁĘDÓW W PRACACH PISEMNYCH (posiedzenie Komisji Dydaktycznej Rady Języka Polskiego z 21 lutego 2005r.)

1. Do błędów ortograficznych rażących zalicza się:

- błędy w zakresie pisowni wyrazów z: ó-u, rz-ż (w tym wyjątki od pisowni rz po spółgłoskach), ch-h;
- błędy w zakresie pisowni nie z różnymi częściami mowy;
- błędy pisowni zakończeń: -ji, -ii, -i;
- błędy w pisowni wielka i małą literą (z wyjątkiem pisowni przymiotników dzierżawczych);
- błędy w zakresie pisowni części –by z osobowymi formami czasownika;
- błędy w zapisie przedrostków: roz-, bez-, wes-, wz-, ws-;
- błędy w pisowni nosówek (ą, ę) oraz połączeń om, on, em, en.

2. Do błędów drugorzędnych zalicza się pozostałe odstępstwa od reguł ortograficznych np.:

- błędy w pisowni wyrazów przyimkowych;
- błędy w pisowni zakończeń: –ski, -cki, -dzki, -stwo, -wstwo;
- błędy w pisowni przedrostków: z-, s-, ś-;
- błędy w pisowni –by z pozostałymi częściami mowy;
- błędy w dzieleniu wyrazów przy przenoszeniu do nowej linii

OCENIANIE WYPOWIEDZI USTNYCH

1. Kryteria oceniania dłuższej wypowiedzi ustnej

oceny	Poziom merytoryczny	Poziom strukturalny	Poziom językowy
celujący	jak na ocenę bdb oraz: - dążenie do erudycyjności wypowiedzi - wyjście poza treść programowe - cytowanie, przytaczanie, powoływanie się na sądy i opinie autorytetów	• jak na ocenę bdb oraz: - oryginalna forma, funkcjonalna wobec tematu	• jak na ocenę bdb
Bardzo dobry	• zagadnienie omówione w pełny, pogłębiony sposób • uczeń zna, dobrze rozumie i	• przemyślana, kompozycja wypowiedzi • wyraźnie zaznaczony punkt wyjścia i rozwijanie myśli w	• uczeń przestrzega zasad poprawności języka mówionego w zakresie wymowy, fleksji, leksyki, składni,

	<p>obszernie przedstawia materiał (fakty, pojęcia, utwory, zagadnienia...) w ścisłym związku z tematem</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystanie kontekstów kulturowych i filozoficznych samodzielność i dojrzałość sądów <ul style="list-style-type: none"> ocenie i wartościowanie dokonywanie zestawień, porównań, syntetyzowanie wiadomości, wyciąganie wniosków poprawnie budowane argumenty odnoszące się do omawianych tekstów kultury 	<p>logiczny, konsekwentny sposób</p> <ul style="list-style-type: none"> zamknięcie wypowiedzi wnioskami próby nadania wypowiedzi oryginalnej formy funkcjonalnej wobec tematu 	<p>frazeologii</p>
dobry	<p>temat omówiony w sposób wyczerpujący</p> <ul style="list-style-type: none"> materiał dobrany trafnie przedstawienie tekstów w sposób problemowy sądy formułowane z odwołaniem do tekstów widoczna umiejętność interpretowania tekstów literackich i innych tekstów kultury w wypowiedzi pojawiają się poprawnie 	<p>widoczne dążenie do porządkowania i scalania informacji</p> <ul style="list-style-type: none"> wypowiedź zorganizowana z zaznaczonym wstępem (punktem wyjścia, tezą ...) i uporządkowanym rozwinięciem 	<p>wypowiedź w miarę płynna, komunikatywna</p> <ul style="list-style-type: none"> styl poprawny zgodny z sytuacją przestrzega zasad poprawności języka mówionego w zakresie wymowy, fleksji, leksyki, składni, frazeologii dość zróżnicowane słownictwo, stosowanie terminologii związanej z zagadnieniem stosowania środków językowych podkreślających

	budowane argumenty odnoszące się do omawianych tekstów kultury		własne sądy i opinie <ul style="list-style-type: none"> • sygnalizowanie przytaczania cudzych zdań, sądów, opinii
dostateczny	przestrzega zasad poprawności języka mówionego w zakresie wymowy, fleksji, leksyki, składni, frazeologii <ul style="list-style-type: none"> •dość zróżnicowane słownictwo, stosowanie terminologii związanej z zagadnieniem •stosowania środków językowych podkreślających własne sądy i opinie • sygnalizowanie przytaczania cudzych zdań, sądów, opinii 	wypowiedź krótka, ale zawierająca kluczowe dla zagadnienie informacje, na ogół uporządkowana <ul style="list-style-type: none"> • logiczna kolejność przedstawiania wiadomości 	styl na ogół poprawny, zgodny z sytuacją komunikacyjną <ul style="list-style-type: none"> • niezbyt bogate, ale wystarczające słownictwo • dopuszczalne błędy językowe: składniowe i frazeologiczne
dopuszczający	uczeń przedstawia podstawowe informacje dotyczące zagadnienia <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia temat przynajmniej w 50 % • wyjaśnia pojęcia w sposób odtwórczy i niepełny • popełnia błędy rzeczowe, odchodzi od tematu 	wypowiedź krótka, fragmentaryczna <ul style="list-style-type: none"> • zagadnienia przedstawione często w przypadkowej kolejności, jednak w sposób zrozumiały 	uczeń stara się mówić polszczyzną oficjalną <ul style="list-style-type: none"> • stara się zachować styl adekwatny do sytuacji komunikacyjnej • słownictwo ubogie • dopuszczalne błędy językowe w stopniu niezakłócającym komunikatywności wypowiedzi
niedostateczny	Wypowiedź nie na temat lub	Brak kryterium kompozycyjnego	Błędy językowe, stylistyczne,

	uczeń podejmuje odpowiedzi	nie	wypowiedź zawierająca słownictwo kolokwialne
--	----------------------------------	-----	---

2. Propozycje oceniania ustnej wypowiedzi egzaminacyjnej. Odpowiedź ustna jest oceniana wg. ustalonej punktacji przez CKE zawartej w Informatorze maturalnym z języka polskiego.

oceny	procenty
celujący	100%
Bardzo dobry	86% - 99%
dobry	71% - 85%
dostateczny	51% - 70%
dopuszczający	30% - 50%
niedostateczny	0% - 29 %

3. Oceny semestralne i końcowo roczne wystawiane są wg. obowiązującego WZO

Średnia ważona:

1.00-1.89-1

1.90-2.69-2

2.70-3.69-3

3.70-4.69-4

4.70-5.29-5

5.30-6.00-6

Wszelkie kwestie związane z ocenianiem na lekcjach języka polskiego nieuregulowane niniejszym dokumentem ani żadnymi innymi dokumentami obowiązującymi w szkole rozstrzygane są w zespole nauczycieli języka polskiego lub z Dyrekcją Szkoły.

Nauczyciel języka polskiego

Tatiana Mielcarek

